

SEMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMINALĂ

Redacția și Administrația :
BUCUREȘTI
Strada Regală, 6

DIRECTORI :
A. VLAHUȚĂ și G. COȘBUC

ABONAMENTUL :
10 Lei pe an

POEZII ÎNEDITE

Dintre sute de catarge,
Care lasă malurile,
Cîte oare le vor sparge
Vînturile, valurile!

De-î goni fie norocul,
Fie idealurile,
Te urmează în tot locul
Vînturile, valurile.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dintre paseri călătoare
Ce străbat pămînturile,
Cîte-o să le 'nece oare
Valurile, vînturile!

Ne 'nțeles rămîne gîndul
Ce-ți străbate cînturile..
Sboară vecinic, împingîndu-l
Valurile, vînturile.

LA UN NOŪ NĂSCUT

(ARAB)

Plîngînd tu ai venit pe-acest pămînt ;
Amici, ce te-așteptaū, te-aū salutat *zimbind* ;
Dar să trăești ast-fel, încît cînd te vei stînge,
Să părăsești *zimbind*, amicii ce te-or *plînge*.

M. EMINESCU.

O SEARĂ

Mă apropiu la rîndul meu, cu sfială, de instrumentele artei mele... Lăsat-am oare să treacă vreme de ajuns pentru ca accentele aspre, nemlădioase, ale cuvintelor cărora nu știu cum voiu isbuti să le dau sborul spre înălțimea simțirii mele, să nu răsune într'un contrast prea apropiat cu vibrarea atitor melodii?... Lăsat-am să urmeze destulă tăcere după plutirea în aer și așezarea în inimă a atitor armonii, pentru ca să pot încerca acum înginarea ecoului și refrenului lor și în sufletul meu, fără teamă de a cădea ca un turburător al evlaviei ce se cuvine după slujbele mari în templele artei, cași în templele credinței?...

Dar or cît de multă tăcere aș lăsa să urmeze și or cîtă vreme ar fi să treacă peste amintirea încîntărei unei serii rare între toate, ea va rămîne, impresiunea, căci așa se va perpetua cum scris este grăuntelui unei înălțătoare emoțiuni să se reîntrepeze în nesfîrșite roade, în sufletele pe cari odată s'a prins.

Armonie este pretutindeni în lumea aceasta; ea este în aer, ea este în gîndire... Ea este însuși sufletul naturii, ce în chip misterios leagă între ele toate manifestările ei, tot ce este copil, produs al firei... Armonie este pretutindeni...

Dar puțini și aleși sunt aceia cari știu să prindă, din aer și din gîndire, crîmpeiele armoniei eterne și să le învieșmînteze în accente spre auzul și încîntarea celor mulți; puțini și bine cuvîntați de sus sunt talmăcitorii, aceia cari îmbracă simțirea în sunete și îi dau aripă să sboare peste tot, gata a se sălășlui or-unde este o inimă primitoare și înțelegătoare a cuvîntului fără de hotare...

Dar iarăși, ce este armonia fără glasul care o întrepează și îi dă viața cea aievea auzită? Glas de flaut, glas de liră, dar mai presus de toate glas de privighetoare, — de omească privighetoare...

La mijloc de codru des, ies păsările toate... Poetului ele îi spun și-i amintesc atitea, și de lună și de soare, și de păsări călătoare, și de lună și de stele, și de sbor de rîndunele, — și, de cît de toate, mai mult de chipul dragei sale... Dar preotul armoniei, el aude cum păsările se adună la mijloc de codru des, și legănarea trestiei în baltă și freamătul huceagului de aluniș, dar mai presus de toate simțirea atît de duios tristă a poetului se talmăcesc pentru dînsul în sunete, ce se leagă, se leagănă, se mlădiază, se înșiră, se desprind și iarăși se îmbină, talmăcind la rîndul lor, ca trecute prin sufletul unui neam întreg, toată această simțire, pe înțelesul nu al unui popor, dar al unei lumii, nu al unei lumii, dar al unei fiiri întregi...

A! dar cine va da glas auzit acestei alcătuirii? Acesta este mare lucru...

Dar cînd acest cine-va va fi *Leria*, — atunci acesta este un mare noroc, atunci este tot ce ai putut visa, fericit alcătuitor al neperitorului crîmpeiî de armonie, pentru viața lui strălucitoare, scînteietoare, de acum — atunci ai rămas tu însuși răpit în fața operei tale ce-ți apare, ca printr'o a doua creațiune, sub o nouă lumină de divină inspirație...

Dar cum oare eî, ascultător biruit de atîta farmec, aș putea să slăvesc mai bine pe biruitor, de cît slăvind însuși Cîntecul, blînda și păcînica armă a biruinței acesteia?

Cîntecul! O, fericit acela căruia darul lui îi fu dat spre a-și împodobi cu dînsul viața! Fericit acela care din comoara nici odată istovită a talentului său, cu dărnicie poate împrăștia în lume mărgăritarele armoniei, mai puțin peritoare de cît acelea ce nu se încrustează în inimă și în suflete!

Fericit deplin pe lumea aceasta, cine este? Acela însă care părtaș fu de fericirea cîntecului, acela are pavăza cea mai dulce împotriva amărăciunilor vieții... Acela poate zice că mai multă parte de cît or-care altul are din sufletul dumnezeirei ce însuflețește totul în lumea aceasta.

Tare de arta lui, acela mai mult ca orî-cine poate înfrunta or-ce încercare a soartei — și cine oare de încercări este scutit?... Acela mai cu drept cuvînt de cît toți poate zice: *Est Deus in nobis.*

Și acum, aș vrea ca răsunetul cuvintelor aspre și nemlădioase să fie din nou acoperit de valurile armoniei neuitate... Din nou să se înalțe în aer vibrarea acelor melodii cari atît de bogat umplură o seară rară între toate... Să se înalțe în aer, să se sălășluiască în inimi, și evlavioși să ascultăm mai departe, — tot mai departe...

ION GORUN.

MUNCITORUL

din ADA NEGRI

BCU Cluj / Central University Library Cluj

În urma mea se deștepta orașul. —

În ceața dimineții

Orașul, ce hrănește și lucrează,

Iși începea iar munca-î uriașă.

Era un svon de glasuri ne'nțelese,

Un vâlmășag, ș' un huet

De uși deschise, șuere de trenuri,

Urlete de roți învirtitoare.

Era nebuna, zgomotoasă goană

A forțelor umane

Spre munca ce dă pîine și scăpare

Și 'naltă 'n vînt nenumărate steaguri.

Lumină era 'n toate, sub fiorul

Serbării dimineții

Părea că iaū și lucrurile aripî;

Rîdea pe toate fețele speranța

Cînd l-am văzut. — Era puternic, chipu-î
De gînduri palid, nobil,
Se ridica frumos c'un aer mîndru,
Pe-un gît de bronz neştiutor de lanţuri.

Grumajî de taur, umeri de sălbatec,
Privire îndrăzneaţă:
Ce bogăţie de viaţă 'n pieptu-î,
Ce flacări de curaj şi de iubire!

Ca un biruitor, cu pasul falnic
Inainta 'n lumină.
Şi inima 'mî spunea: o fi Trimisul...
Poate că el, în strigătul mulţimii,

Atlet strălucitor, ca 'ntr'o arenă,
Va pune 'n brînci pe monştri
Ce ţin poporul rob şi 'n întuneric —
Eroic suflet, braţe oţelite!

În el poate-î isvorul de putere
Măreaţă, generoasă,
Ce va reda vieaţ' acestui secol
De viţii şi de anemie putred!...

O dulce-î, dulce-î să te ştii iubită
De el, să-l aştepţi seară
Lîngă mesişa 'ntinsă, cu duioasa,
Cu sfînta grij'a dragostei ce-aşteaptă.

Pe largu-î piept sfioasă să'ţi pleci fruntea
La calda sărutare
A celui care luptă şi munceşte,
Să-l fericeşti, ş'un prunc să-î dai — odraslă :

Și-acest lăstar iubit, depozitarul
 Virtuților paterne,
 Să fie cuibul dulcilor speranțe
 Senina bucurie-a bătrineții;

Și să vizezi prin el continuată
 În veacuri viitoare
 Robusta ras'a celor mulți și harnici,
 De pace și dreptate însetată,

Curata ras'a robilor de astăzi,
 Ce veselă va strînge
 Recolta libertății din durerea,
 Din sîngele strămoșilor rodită!

A. VLAHUȚĂ.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
 LALEAUA *)

— SCHIȚĂ —

— Scrie rău la carte, măi băeți; s'a lăsat ceața s'o tai cu degetu și-î frig al dracului! grăi Baciul tovarășilor rebegiți, și înfiorat par'că de propriile lui vorbe, cu un gest de isbîndă, apăsă voinicește pe ghiara leului din clampă.

Căci, cum dă vremea de se înăsprește ceva ceva, crișma la «*Parcul Liliacilor*», cu șirul ei de oțetari bătrîni, sădiți cu măestrie în față, începe să ne adăpostască. Sub tavanul ei jos și cam vișiniu, afumat de fumul atitor generații, ne avem cuibul. Numele ce-l poartă e tînăr și mirositor, și aci, pe băncile tocite și soioase auz trecut oameni de a căror umbră vorbim cu sfințenie și cu glasul pe jumătate. Pentru noi, ei sînt zeii, marii ocrotitori ai casei.

Intr'un colț, spre fereastră, se știe masa noastră, înadins

*) Din volumul de *Schițe* ce va apărea în curînd.

aleasă, pentru-că în nopțile luminoase, pe luciul marmorii tremură obosită umbra delicată a crăcilor desfrunzite. Aci, prin pinza albăstrue, sporovoi pe îndelete de ce ni-î drag și de parte, de ce ne doare inima.

Oglinda din față, în fie-care seară, vede aceleași chipuri. Baci, virtos în piept, prelung la obraji, cu ochii blinzi și mierlii, tăiați ca în tablourile lui Leonardo; şuvița castanie eșită vecinic de sub borduri și potrivită cu dichis pe frunte, pălăria largă și cam săltată pe creștet, ciocul lui năzdrăvan ca o vorbă de șagă, toate, l'au botezat fără greutate «*Pictorul acestor plaiuri*», cum cu mult haz o spune el singur de câte-orî il prididește focul de meseria lui.

E cu șart la vorbă, și, să-l picî cu lumînarea nu s'ar așeza lingă altul de cît lingă Popa. Popa-î blajin, umblat prin multe, și-amîndoi se 'nțeleg de minune. Cum e tăcut, cu fața roșcovană și rotunjită, mustățile stufoase căzute în jos a bejănie, — îngîndurat mai în totdeauna, pare un boer moldovenesc surghiunit pe strîmbătate de un divan ce nu s'a aflat de cît în mîntea noastră.

Numa ce-auzi :

— Popo hăi, ce-mî stai așa adîncit și întunecat ca o macsimă nemțescă, așa-î strigă 'n urechi, cu glas pițigăiat de colindător, Ghincu, mocănașul, stupul nostru de ghidușii...

— Vezi tu, măi frate, adaugă el poznaș, eă, mă lupt cu lutul din zori până 'n seară și numai de inimă rea nu mă măi plîng!... Hei, hei bădiță, aș da sculptura pe gravura ta fără muștrare de cuget! — și ochii lui de flacări își îndulcesc para privindu-l.

Popa, cu brațele împreunate, se uită pe sub sprinceana trasă cam în deochiu vădanelor, simte că-î iubit, suride cu bunătate, și tace.

Așa ne brodiserăm un ajun de prasnice mare. Adăpostiți de orî-ce svon, cisluiam laolaltă, — cînd, prin crăpătura ușii se ivește un moț de glugă; urmează ceva negru, și mogildeața,

odată înăuntru, oprită locului, închide ușa cu sfială. După felul cum era întoarsă părea că privește cătră noi. Și adevărat. Cu mișcarea omului zăpăcit, cînd lămurește pe cine-va din învălmășală, momîia cu pași grăbiți și mărunței venea spre masa noastră.

— Gata să nu vă mai cunosc din atîta fumărae! — rosti un glas limpede și înduioșat. — V'ați învăluit în nourî ca divinitățile din Eneida! O mîna subțire și palidă ni se întinde, iar cea-laltă dintr'o smucitură face vînt glugii pe spate...

— *Barbu!* ca stăpînit de-o neînfrînată bucurie, șopti Popa surprins, și fața i se luminează de odată.

— Ei, ce vînturi pe la noi? întrebăm aproape într'un glas.

— Eaca, în pribegia mea de stafie m'am abătut pe la voi..

În vorbă-i era o ciudată părere de rău, poate sila că nu și-a văzut de drum.

Ne-am strîns într'un colț, i-am făcut loc.

Fața lui e trasă și albă ca de ceară; multă duioșie și ce adîncă tristeță pe acest chip de adolescent istovit pe jumătate!... Din pălăria moale păru-i stufos și creț îi cade în neregulă peste tîmple, peste frunte, — ochii lui mari, albaștri, ca două vinețele crescute 'n umbră de mărăciniș, se uită la noi sfioși, întrebători.

Înfățișarea lui de suflet oropsit, hainele vechi, pătate, sporesc tristețea, învălue întreaga lui ființă în nu știu ce aer de cuvioasă rezemare.

De cit-va timp, Barbu trăește tot răznit. Cu Popa prieten la toartă, și nu se văd de cit așa, pe apucate. De noi fuge, și ca să nu mai dea ochi cu nimeni și-a strămutat locuința de parte, într'o mahala pustie de la marginea Parisului.

Bietul Bărbucică! Unde-i veseliea lui de odinioară?! O dragoste nenorocită l'a alungat de sub vechile alee părintești și dogoarea ei îl urmărește încă. A căutat răul să-l lecuiască și pace inimii să-și afle, dar n'a fost cu putință. De-atunci, chinuit, duce traiu uitat, rățăcește din loc în loc, ca un pui de cuc, fără nici un căpătiu...

Schimbarăm vorbe de sănătate. Urmă o scurtă tăcere. Barbu

își purtă ochii pe la fie-care dintre noi, și, cu un surîs copilăros, puse în mijlocul mesii... o ceapă...

— *Uitați-vă numai!* și rămase privind-o.

Noi, am încremenit pe jumătate. Ghincu nu-și putu stăpîni firea și izbucni :

— Bine, coane Fănel, de cînd poezia romină umblă cu cepe degerate 'n buzunar, ba nu zău?...

Făr' să răspundă, își clăti melancolic capul palid, plin de visuri. Petrecîndu-și palma peste față, ca și cînd ar fi vrut să șteargă o arătare urită,... își lăsă binișor ochii în pămînt și, timid, prinse-a vorbi :

— Voi, batjocoriți o biată ceapă și pe nedrept. Răutatea voastră mă doare... Ce fără inimă sînteți! Mie mi-e dragă și cît am ținut-o 'n buzunar nu mi-ăm luat mîna de pe ea. Simțiam o bucurie dulce că o am sub degete... Vedeți voi, sub pelița asta aurie și fină de care rîdeți, stă ațipit un simbure de viață, sînt ascunse frumuseți, și... vise poate!.. Cine știe? — De mult mi-era 'n gînd să-mi iaș una. Voiam s'o știu sădită de mîna mea ; să crească sub ochii mei... Azi, după prînz, m'am întîmplat pe splaiu. Am văzut-o într'un paner vechiu, svirlită de-a valma cu rădăcini și burueni — și pe un ban de cincî am luat-o de la o babă cu ochelari negri...

Aci, se opri o clipă, cu teamă, ridică încetinel ochii, și încredințat că-l ascultăm :

— Miine, imi cumpăr un ghiveci și-o mîna de pămînt gu-noit, măcinat mărunț, mărunț... Numai de n'ar ofili-o vecinătatea gîndurilor mele urite!... de n'ar degera, săracața!... In chilia mea e frig și neamul lor e așa de plăpînd!

Resgîndindu-se o leacă, o prinse în mîna, apoi de tot înviorat :

— Ce spun eu... I-am găsit un locșor minunat... pe la mine trece urloiul sobelor de jos. Peretele-i în totdeauna căldicel. Am să bat o policioară și-am s'o pui lipită de perete... Acolo, la locșorul ei, are să fie bine. In căldura risipită ca la o schioapă, are să încolțească repede... In scurtă

vreame va crește fermecătoare... Vedeți voi, de acum nu mă mai simt singur! — O ceapă degerată! da, și voi nu știți că de mîine odăița mea se preschimbă în grădină. In ceapa asta hulită, se închiagă pentru mine natura cu toate splendorile ei... Toată ziua n'am să-mi iaŭ ochii de la ea... Parfumul ei are să mă farmece, ruja ei îmi va da gînduri frumoase!...

Ingăimat, cu ochii umezi, ne-a mai zis :

— Atunci are să fie praznic... Am să vă chiâm pe toți să-mi admirați *laleaua mea înflorită*.

Ca'n aiurare, rămase neclintit, cu ochii duși pe visuri... Il trezi iar Ghincu cu gluma :

— Fănel, aduseși vorba de praznic... Știi că mîine-i ziua lui Mitru, poetistul? Ce plocon i-ai pregătit?

Barbu viri binișor ceapa în buzunarul paltonului; cîrmi scaunul îndărăt, își trase piciorul la o parte, și foarte serios, îl ținea întins, săltat nițel de la pămînt...

— E singura cinste ce-i pot face!

Mirați, ne-am uitat peste masă, pe urmă unul la altul. Pentru întâia oară în viața lui, Barbu își făcuse ghetete cu vacs!

V. CIOFLEC.

LA PÎNDĂ

In toropeala morții e scufundat palatul.
Din ceas în ceas, departe, s'aud strigînd străjerii,
Dar Voevodul palid e încă rob vegherii:
In camera-î tăcută stă neatins crivatul.
O candelă d'asupra icoanei spînzurată
Aruncă împrejurul lumina-î singerată.

E mult de cînd nu poate să doarmă Voevodul.
Domnia lui temută a fost un lanț de crime...
Trăește singuratec și nu se 'ncrede 'n nime:
El știe că-l blesteamă boerii și norodul.
Cu mîinile la spate, cu pașii mari, nesiguri,
Se plimbă dus pe gînduri și ochii-î ard în friguri.

La ori-ce pas tresare... Aude parcă șoapte,
 S'oprește 'n loc și-ascultă cu spaimă, dacă vine...
 Hei! ce n'ar da să știe și el odată: Cine
 Îi tulbură odihna în fie-care noapte?...
 De când îl tot așteaptă!... Și 'și pipăe hangerul
 Stînd gata ca să lupte cu iadul și cu cerul!

Dar sîngele de-odată de spaimă îi îngheață.
 Tiranul vrea s'alerte, să strige slujitorii...
 Puterea-l părăsește și-l zguduie fiorii,
 Pe jeț încet se lasă îngălbenit la față...
 Dușmanu-i pretutendeni... In groaznica tăcere
 Rinjește nebunia prin umbră de unghere...

ST. O. IOSIF.

DE PE BĂRĂGANUL PRESEI

— O ACUZARE DE PLAGIAT COMBĂTUTĂ PRINTR'UN PLAGIAT! —

Ciudat este cum toată presa noastră cotidiană care de trei luni de zile s'a ocupat în toate chipurile de chestiunea «plagiatului Caragiale», a fost năprasnic coprinsă de o rară putere de observație și pătrundere, și a văzut perfect că acuzarea se întemeia pe un fals grosolan, a văzut aceasta limpede imediat... imediat ce însuși minciunosul acusator a mărturisit falsul!

Drept este că, în urma acestei mărturisiri, — cu care de alt-fel, pentru noi unii, procesul «plagiatului Caragiale» este definitiv încheiat, — au răsărit și nelipsiții eroi ai lui «spuneam eu!» pe cînd în realitate nici-odată n'au spus nimic așa ceva. Așa criticul *Epocēi* ne asigură tocmai acum, în Martie 1902, precum că :

«A susținut de la început că e la mijloc o mistificare, că acea dramă «Nenorocul» din care Caionul publicase pagini întregi, nu există și că aceste pagini sunt de el fabricate.»

Adevărul e că *nici-odată*, nici dela început, nici dela sfîrșit, criticul *Epocēi* nu a susținut că «acele pagini erau de Caionul fabricate»... Trei luni de zile criticul n'a făcut decît să ceară cartea, admițînd «acele pagini», socotindu-le *nesuficiente* pentru dovada plagiatului, dar nici de cum *fabricate*, — pe cînd un altul susținea sus

și tare că nici măcar «nu se va putea face proba negativă a acuzării de plagiat...»

Cum-că proba negativă a acuzării de plagiat se putea perfect face, aceasta a arătat-o *Semănătorul*, în numărul dela 23 Decembrie 1901. Pentru aceasta, autorul articolului cu pricina a și fost înjurat *lege artis* de către acel *altul* care nu era decît. ziarul *Adevărul*.

Aceasta acum trei luni.

Acum înșfîrșit, printre ceilalți, s'a convins și ziarul *Adevărul* că da, proba negativă se putea face, că falsul grosolan se putea dovedi... Ce zicem s'a convins? s'apucă *el* să convingă pe alții, și aceasta cu argumente — aci vine frumusețea — cu argumente *pe cari le plagiază* aidoma, la 5 Martie 1902, din *Semănătorul* dela 23 Decembrie 1901!

Iată dovezile :

Semănătorul dela 23 Dec. 1901, pag 55.

După ce a dat două scene din pretinsul *Nenoroc* de la 1848, elevul d-lui Gr. G. Tocilescu, ascultînd de somațiile criticilor, a avut imprudența să încerce a plămui și «un *resumat al dramei lui Kemény*»; fantasia l'a ajutat însă așa de puțin, în cît în grabă s'a apucat și a făcut... *resumatul* piesei «*Mort fără lumînare*», faimoasa parodie a *Năpastei!* În grabă s'a încurcat însă și mai rău de cît atît; a uitat că scenele pe cari le citase din pretinsa piesă «*Nenorocul...*» nu se mai potrivește de loc cu *resumatul!*

Ast-fel: În *resumat*, crima e comisă de «un sătean anume Ștefan, în unire cu soția sa Maria»; — în una din scenele citate însă se spune că Maria trimite după primar ca să-i denunțe crima... Crima la care și ea fusese părtașă?..

În *resumat* se spune că un *altul*, «un nenorocit bătrîn», fusese închis pe nedrept la ocnă — idio-

Adevărul de la 5 Martie 1902
pag. 2 :

«După ce a dat două scene din pretinsul «*Nenoroc*» de la 1848, d. Caion ascultînd somațiile criticilor, a dat și un rezumat al dramei lui Kemény. În grabă s'a încurcat însă și mai rău de cît atît; a uitat că scenele pe cari le citase din pretinsa piesă «*Nenorocul*»... nu se mai potrivește de loc cu *resumatul!*

«Ast-fel: În *rezumat*, crima e comisă de un sătean anume Ștefan în unire cu soția sa Maria; în una din scenele citate însă se spune că Maria trimite după primar ca să-i denunțe crima... crima la care și ea fusese părtașă?..

«În *rezumat* se spune că un *altul* un nenorocit bătrîn fusese închis pe nedrept la ocnă—idiotul nu fusese nici odată în ocnă; în una din scenele citate însă idiotul spune ca și în «*Năpasta*», că ocașul acela «împărțea cu dînsul tainul lui» (tainul în graiul ardelenesc!)

tul nu fusese nici-odată în ocnă; în una din scenele citate însă idiotul spune, ca și în *Năpasta*, că ocnașul acela «împărăția cu dînsul *tainul* lui» (*tainul* în graiul ardelenesc!)

pag. 56 :

Născocitorul *Nenorocului* ne dă odată Actul III, scena V, drept Actul II scena IV-a din *Năpasta*, cu personagiile «*Ștefan împreună cu Ioan*»; a uitat că ne-a mai dat odată tot Actul III scena V, drept Actul II scena VII-a din *Năpasta*, cu personagiile... *Moise și Maria*;— La o scenă ne spune că personagiul Gheorghe din *Năpasta* poartă în *Nenorocul* numele de *Moise*; mai tîrziu însă uită și aceasta și ne arată că Gheorghe din *Năpasta* se chiamă în *Nenorocul*... *Alexandru*!

iar pag. 55 :

Pretinsele estrase din traducerea romînească dela 1848 nu sunt în *limba de la 1848*; elevul d-lui Gr. G. Tocilescu a crezut să le dea un aer de dialect ardelenesc, — pentru aceasta însă el n'a avut la dispoziție alte cunoștințe de cît încredințarea că ardeleni ar fi întrebuițînd mereu, cu rost sau fără rost, pe *doar* și ar fi începînd foarte adesea frazele cu *no*; atît; a ticluit ast-fel o caricatură de pretinsă ardelenescă...

Elevul d-lui Gr. G. Tocilescu ne dă drept fraze pe cari le-a găsit într'o carte tipărită la Brașov în 1848 următoarele: Spune că eu te-am trimis pentru o *crimă* — «n'o să sibă destulă *forță* să se răsboiască (!) cu el»...

D. Caion ne dă actul III scena V, drept actul al II scena IV-a din «*Năpasta*» cu personagiile «*Ștefan împreună cu Ioan*», a uitat că ne-a mai dat odată tot actul III scena V, drept actul II scena VII din «*Năpasta*», cu personagiile... *Moise și Maria*;— La o scenă ne spune că personagiul Gheorghe din «*Năpasta*» poartă în *Nenorocul* numele de *Moise*; mai tîrziu însă uită și aceasta și ne arată că Gheorghe din «*Năpasta*» se chiamă în «*Nenorocul*» *Alexandru*.

În afară de subiect, d. Caion ne dă două scene pe cari le-ar fi plagiat Caragiale. Cum face d-sa? Ia două scene din «*Năpasta*» pe cari le traduce în dialect ardelenesc presărînd ici și colo cîte un *no* și cîte un *doară*. Dar a fost atîta de naiv, în cît, în afară de aceste schimbări de construcție a frazelor și de nuanța de diçcolo a limbei, cuvintele din «*Năpasta*» le-a tradus prin altele echivalente, fără să se gîndească că la 1848, nu existau în limba romînească. Spre exemplu: cuvîntul *omor* din «*Năpasta*» l'a tradus prin *crimă* (?) cuvîntul *putere* l'a înlocuit prin *forță* (?) unde existau aceste cuvinte la 1848?

Și nicăiri, cu nici un cuvînt, *Adevărul* nu citează *Semănătorul*, nici pe autorul... împrumutat—tare, desigur, în hotărîrea pe care directorul aceluia ziar, d. Chiț. Mille a luat-o și a anunțat-o, încă de acu trei luni, de «a nu acorda *Semănătorului* reclama publicității sale»... Reclama publicității sale noi nici n'am cerut-o, dimpotrivă, — dar nici pe de o parte să ne refuzi reclama publicității, iar pe de altă parte să ne plagiezi cu atîta desinvoltură, nici asta nu...

Și încă, culme a culmelor ! să ne plagiezi *tocmai* *acel articol pentru care atunci cînd l-am publicat ne-ai înjurat* ca la ușa... *Adevărului*.

Mărturisiți că așa ceva numai pe bărăganul presei noastre se poate vedea și întîmpla !

STROE.

IN NOAPTE

DIN ADA NEGRI

Un cîntec tremură în depărtare :
E un duios și cald glas de femei,
Și-ajunge 'ncet, misterios, la mine
Printre salcîmi în floare — de departe.

Un sfînt miros de smirnă 'mbălsămează
Livezile-adormite de-al tău cîntec,
O, neștiuto, sub imensa boltă,
O suflet ce vorbești în întuneric !

Cine ești ? Ai greșit, ai plîns vreodată
Lîng'o fință scumpă-'n agonie ?
Pe pulberea iluziilor stîns
Te 'ncinge dorul de pustietate ?

Și ce mister de dragoste și milă
Mă face să-ți fiu soră 'n clipa asta,
O, neștiuto, sub imensa boltă,
O suflet ce vorbești în întuneric !

A. V.

CÎNTEC

Nu mai sînt pe luncă flori,
Văile 's deșarte —
Țipă cîrduri de cucori
Pribegind departe...

Și văzduhul s'a 'norat
Ninge sus la munte —
Trec pe vale, la iernat,
Turmele mărunte...

Plîng tilinci, tălângi răspund,
Soarele apune —
Glas de bucium sună 'n fund
Ca o rugăciune...

BCU Cluj / Central University Library Cluj St. O. IOSIF.

CODRULUI

Codrule, de-acum te las,
Plec pe căi străine —
Dar să știi că mi-a rămas
Inima la tine.

Tu m'ai învățat să cînt
Din copilărie,
Și de-atunci n'am pe pămînt
Altă bucurie...

I. DARIE.

RĂSPUNSURI

R. D. Iași. De ce vă 'nchipuiți D-voastră că *numele* ar avea atita importanță?.. Ați schimbat pân'acum trei iscălituri. Și mereu ne scrieți. «De și numele meu nu vi-i necunoscut...» Cum vreți să ne fie cunoscut, dacă-l schimbați mereu?—Ei, Domnule, dacă versurile D-voastră ar fi bune, cum le-am mai publica, și cum v'am mai ruga să ni mai trimeteți! Puțin ne-ar păsa nouă cum vă chiamă, numai talent să fie. Numele, tirziu încolo, numai după multe victorii, începe să-și aibă și el strălucirea și prestigiul lui; atunci, în adevăr, poate lua sub înalta-i protecție și lucruri așa mai în doi peri. Dar la început, el însuși are nevoie de sprijinul îndelungat al operelor, și operele D-voastră, — toate câte ni le-ați trimis până acum—sint slabe, fără nici o speranță de 'ndreptare... Vai, chiar și acelea pe cari le-ați iscălit «*Pindar*».

D-nei Z. B. Loco. Ce credem noi despre Bolintineanu?... C'a fost un poet entuziast și iubitor de țară, că inima lui mare și expansivă s'a încălzit de cele mai înalte idei și aspirații ale timpului aceluia, c'a scris multe poezii frumoaze ca sentiment, cam șubrede ca formă, — că bucățile lui cele mai căutate, și poate că și cele mai rezistente, sint legendele istorice, că el e cel mai ales și cel mai fecund din grupa «Lamartinienilor» noștri, că nu ne putem îndeajuns mira de imensa deosebire ce găsim între limba lui ș'a lui Bălcescu... Și, în sfârșit, că poezia «O fată tână pe patul morții» e o bucată slabă, chiar și pentru timpu 'n care-a fost scrisă, și nu-i bine, și nici nevoie nu-i, să faceți din ea o pavază pentru gloria poetului, căci, hotărît, e slabă, cu toată celebritatea de care se bucură și cu toate laudele ce-i aduc acei cari n'au citit-o niciodată.

D-lui Nic. Loco. Prea multă personificare. Gândiți-vă și D-voastră: o *moară* care-i *geloasă* (că cei doi îndrăgostiți nu se uită la ea) și-i *vine să plîngă*, și *cite-o picătură de apă curge de pe roțile ei și face-o unduțică pe luciul râului*, și *rîul se înfloară atunci*... Nu vi se pare cam riscată toata daravera asta? De alt-fel, limba e îngrijită și începutul destul de draguț. Incercați ceva mai din lumea noastră, ca să vă putem urmări!

D-lui I. A. Carlsruhe. Nu-i destul de *motivată* furia tatălui. Poate fi adevărată, dar nu-i verosimilă. Pe urmă povestirea 'ntreagă e așa lincedă și fără nici un moment de tresărire, că n'ai de ce s'o urmărești până la sfârșit. Ca jălba adresată unei societăți de binefacere, pentru a cere un ajutor, merge, — dar ca bucată literară... Doamne păzește. Un *subiect* e, de sigur. Și ce-i cu asta? Subiecte găsești la ori ce colț de stradă; din vieța oricărei vinzătoare de flori se poate face un roman. Ceea ce e greu al dracului de găsit sint vorbele — vorbele acelea vrăjite cari pun stăpînire pe sufletul nostru și ne fac, nu numai să credem — că asta n'ar fi nimică — dar să auzim și să vedem ceea ce nu e, ceea ce n'a fost poate nici odată, și să iubim, să urmărim, să ne bucurăm, să ne instristăm, să 'ntindem firele nervilor noștri afară, departe, dincolo de îngrădirea strîmă a propriei noastre vieți și să simțim, în străfulgerarea unei clipe, acel fior al perfecțiunii, al lucrurilor eterne, pe care numai *arta* ți-l poate da.

D-lui D. V. Iași. Se și vede că-i «prima încercare». Rămîneți la ea. Asta-i singurul sfat pe care vi-l putem da. E o nelegiuire să stăruți într'o artă, pentru care nu ești făcut. «Eü, spunea dăunăzi o Domnișoară de-o extraordinară inteligență, aș condamna la moarte pe toți *nesimțitorii* aceștia, cari se încapăținează să ne facă muzică, poezie, pictură, fără să aibă cea mai mică chiamare pentru aceste nobile îndeletniciri. Sint mai mult de cît profanatorii unei religii. Li consider ca pe o calamitate socială, și mi s'ar părea că fac un bine omenirii, cînd mi-ar sta 'n putere s'o plivesc, s'o curăț de estropiații și de toate pacostele astea, cari strică frumuseța vieții și compromit opera lui Dumnezeu». Domnișoara era sub impresia unui cîntec rău cîntat. Ce-ar zice, cînd ar fi osîndită să deschidă 'n fiecare zi cîte două trei duzini de plicuri, în cari nu găsești, de obicei, de cît mărgăritare de acestea :

*În văzduh bălăia se 'nălțase
Lătratul cîinilor mă deșteptase,
Ca la 'ngropare un convoiu!*...

*Tăcut iaü pana și m'așez la masă:
Si eată versurile vin puhoiü*

Curat ca la 'ngropare!

RED.